

Vintern i skärgården är dramatik. försakelse och kärlek till vatten

Med precis jämna halvdussinet spräckta naglar kan jag under allvarsfyllt ansvar be-tyga att det just nu är ganska så kallt bortom fastlandets trygga fästen och en is som var-ken bär eller brister. När kustöveruppsyningsman Eric Davids-son satte full sprutt på tullens isbrytande "Tysta Marie" på ut-fart från Fyrudden di-stanserades "Marie" med det lögnaktiga epitetet omedelbart av skidande skärkarlar medan vi ombord — fetknoppar och bensta-cket i en frusen bland-ning — jumpade med "Marie" för att riktigt klämma till både ba-och styrbordsisar på tvären.

Halv- och helmetrar forcerades med eller utan back och full fart framåt — efter en tim-me gick "Marie" ge-nom is utan kompakt sörja — och alldeles mitt för Kätilö blev det riktigt skapligt. Där skymtade också Jack Lindqvists "Patricia" i öns bästa vinterdel. Västra viken, så han har tydligen tagit sitt parti medan vinter-majestätet Bore rusar frosten ur skägget.

Vår expedition bär syn för sä-gen när den falska Ran har sin önskesåsong. Svensk-acklimati-serade esten, båtsman Valing Åkerman och Fångöfiskaren Al-sing Svensson med skidor i ak-terstävett vill hem till sitt och är på det klara med att isarna bär hur bra som helst till Kätilö, men si sedan är det inte riktigt så lustigt längre.

Där börjar ny-isen att visserligen nära tums-tjock leka om stäven, som slänger ut bitarna på långskjuts under klirrande färd på böljande is utan storsprickor. Ombord är också lotsförman Eric Boquist på återfärd till Häradskär efter in-tagande av alla Janssons frestel-ser i samband med femtioårsda-gen häromsistens.

Vad mer? — Paket, paket, dricka och mjölk i backar, frukt och specerier och en laddning socker men ingen jäst, så den sändningen var säkert också legitim. Alldeles utom tävlan om utrymmet fanns också en halka så kvalificerad att gamla tidens hedervärda gulsåpa skul-le växlat färg till Eneroths djupgröna enbart av pur avundsjuka för fartgivningen.

Man måste gå ombord som en ettåring efter en intern och pin-sam olyckshändelse för att inte alldeles slå pladask i mjölkbackar och annat farligt under den stö-tiga utfarten. Låt oss ändra den gamla klyschan "det finns knölar Sofie" och sätta in Marie i sam-manhanget med tanke på is-bergen, den frusna sörjan i kom-pakta högar!

Häradskärs klassiska fyrtorsprofil

minde snart förut om lustiga stunder med gamle fyrmästarn Georg Aman när stormen spela-de stororgel i tornet och Georg under de många stegens upp-vandring släppte ur sig ett halvt förälskat och samma kvantitet av ilsket konstaterande med orden "hör så han lever rackarn". Men Eric Davidsson slänger Marie tvärt i babords och krossar isen fram till Sandö, som är Fångö-bornas bästa vinterhamn. Där grinar laxfiskaren Otto Hen-riksson och grannen Gösta Ljung i gott sällskap med Fångöarren-datorn John Björkman, som plockar i varusändningar så glatt att man anar en dosa färskt mat-snus inbakad i de anspråkslösare godsakerna. En kvartett båtar satt fast så stadigt att man smått log åt långa trossar med ankare genom isparketten, men här är det vindarna som bestämmer. Det vittnade en stund senare lotsar-na Elis Magnusson och Rune Jo-hansson om vid Häradskär, där man denna årets ilsknaste vin-tervecka gick på skidor till Fyr-udden ena dagen och hade näs-tan fritt vatten den andra. Tredje dagen kom vi med Tysta Marie för att bryta upp en hård nyis men tog oss inte ända in i lots-hamnen.

Vinter i skärgården

är dramatisk och i någon mån försakelse, men så hårda bud som storpressens romantik gör gällande är det mera sällan. Olycksfall och sjukdom står som en mörk bakgrund till faktum när man oroas för vad som är att vänta i olycksdigra tider, men skärkarlen och hans brud är folk som tar dagen absolut precis som den kommer. Om vi land-krabbor också skall med i ana-lysen vill jag alldeles på klump ha sagt att vi alla behöver en smula omväxling mer än vårt goda nordiska klimat med ut-präglade väderlekssäsonger kan ge. Skärkarlen grinar glatt åt omskiftningarna även om han som min gamle vän Ivar Svens-son på Harstena en gång rappor-terade med patos inför vikande vinterisar — "vi kan se vatten, blått vackert vatten till havs".

Skärkarlarna vill se det vat-ten som ger dem bärgningen och den kärleken mellan män-niska och element är så stark att skapelsens krona mera säl-lan har klart för sig innebörden i denna livslånga förälskelse. Hur skulle man kunna uppleva något av den stora julglädjen när varorna från affärsfolket i Gryt packas upp om företeelsen vore vardaglig?

Undras just om det inte nå-gonstans på djupet ligger en tan-ke med adress åt både kung Bore och släktingen Ran: Där blev ni allt lurade er'a rackare!

Sånt kan hända när tullbåten kommer med varor och tar folk till och från infruset folk. Vad skulle gumman Flygare-Carlén ha skrivit i sina romaner om en slik kontakt funnits mellan hen-nes skärgårdsmugglare och de innerligt förtalade tullarna?

Simsalabim i sydväst

Under fredagseftermiddagen sopade välvilliga vindar undan mängder av drivis och mot kvällningen kunde man mot Barnsö se nio stora trälare med hemvist i Bohuslän och Väster-vik avvakta bättre tidender. De kom fort nog och på lördagsför-middagen gick trälarna mot Västervik för att lossa de goda fångster nattfisket gav. Nu blir det fullt pådrag efter tysta veckan.

Mr Bob